

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ

5/01/2015

A. Όσον αφορά λοιπόν αυτήν την κατηγορία δε γνωρίζω για ποιο σκοπό πρέπει να πω περισσότερα · μου φαίνεται, όμως, κύριοι βουλευτές, ότι στους άλλους δικαστικούς αγώνες ταιριάζει να απολογείται κάποιος μόνο για τις ίδιες κατηγορίες, όμως στις δίκες δοκιμασίας είναι δίκαιο να λογοδοτεί για όλη του τη ζωή. Σας παρακαλώ, λοιπόν, να με ακούσετε με εύνοια. Και θα απολογηθώ όσο πιο σύντομα μπορώ.

Διότι εγώ πρώτα – πρώτα, παρ' όλο που κληρονόμησα λίγη περιουσία εξαιτίας των συμφορών και του πατέρα μου και της πόλης πάντρεψα δύο αδελφές, αφού έδωσα στην καθεμιά ως προίκα τριάντα μνες, και με τον αδελφό μου μοιράστηκα (την περιουσία) έτσι ώστε εκείνος να ομολογεί πως έχει μεγαλύτερο μερίδιο από την πατρική περιουσία σε σχέση με μένα και απέναντι σε όλους γενικά τους άλλους έχω ζήσει / συμπεριφερθεί με τέτοιο τρόπο, ώστε ποτέ μέχρι τώρα δεν έδωσα καμία αφορμή παραπόνου ούτε σε κανέναν (συμπολίτη μου).

B1. Σε μια τυπική δίκη η διαδικασία αφορούσε μια συγκεκριμένη κατηγορία, η οποία εκδικαζόταν σε ορισμένο από τη δικονομία της εποχής δικαστήριο. Η απολογία του κατηγορουμένου περιοριζόταν αποκλειστικά και μόνο στην αναίρεση των συγκεκριμένων κατηγοριών που βάρυναν τον κατηγορούμενο. Αντίθετα, στη δίκη δοκιμασίας ο απολογούμενος ήταν υποχρεωμένος όχι μόνο να αντικρούσει τις συγκεκριμένες κατηγορίες που του κατελόγιζαν, αλλά και να μιλήσει διεξοδικά για τη συμπεριφορά του τόσο ως ατόμου όσο και ως πολίτη. Ο εξεταζόμενος έπρεπε να αποδείξει πως ήταν γνήσιος Αθηναίος πολίτης, πιστός στην πατροπαράδοτη παράδοση και συνεπής στις υποχρεώσεις του προς τους γονείς του και προς την πατρίδα. Επίσης, η δοκιμασία ήταν χρονοβόρα και διεξαγόταν ενώπιον της Βουλής των Πεντακοσίων.

B2. Ο Πελοποννησιακός πόλεμος που διήρκεσε 27 χρόνια προκάλεσε πολλές συμφορές στην πολιτεία και στους πολίτες της Αθήνας. Όσοι Αθηναίοι διατηρούσαν μεγάλα αγροκτήματα ή βιοτεχνίες ή εμπορικές επιχειρήσεις υπέστησαν αλλεπάλληλες καταστροφές λόγω του πολέμου και αυτό είχε ως απόρροια να πληγεί η οικονομία της Αθήνας ανεπανόρθωτα. Επομένως, σοβαρές επιπτώσεις υπέστησαν και οι επιχειρήσεις του πατέρα του Μαντιθέου. Η κακή οικονομική κατάστασή του τον υποχρέωσε να στείλει τα δυο του παιδιά στον φίλο του Σάτυρο. Ο Μαντίθεος, εξαιτίας της ζημίας που υπέστη ο πατέρας του στο εμπόριο σταριού, κληρονόμησε μικρή περιουσία, την οποία μοιράστηκε με τα αδέρφια του. Πάντρεψε τις δύο αδελφές του – δίνοντας για προίκα 30 μνες στην καθεμιά – και στον αδελφό του παραχώρησε το μεγαλύτερο μερίδιο της πατρικής περιουσίας. Μ' αυτές τις πράξεις του αποκαλύπτεται η γενναιοδωρία του και η ανωτερότητά του στο ατομικό συμφέρον.

B3. Ο Μαντίθεος ξεκινάει την παρουσίαση της δημόσιας ζωής του με ένα ψυχολογικό και εύστοχο επιχείρημα. Στην αρχαία Αθήνα, συνηθισμένο ήταν το φαινόμενο, νέοι καλών

οικογενειών να επιδίδονται σε χαρτοπαιξίες, συμπόσια και διασκεδάσεις. Πολλοί νεαροί Αθηναίοι που δε διακρίνονταν για το προσήκον ήθος τους σύχναζαν είτε στα σκιραφεία (κυβευτήρια: εκεί έπαιζαν κύβους) είτε στα καπηλεία είτε στα σκυτοτομεία (υποδηματοποιία) (ότι τών νεωτέρων όσοι περι κύβους ή πότους ή [περι] τὰς τοιαύτας ἀκολασίας τυγχάνουσι τὰς διατριβὰς ποιούμενοι). Σ' αυτούς τους χώρους οι νεαροί Αθηναίοι κατασκεύαζαν και διέδιδαν ψεύτικες ιστορίες για τίμιους και αξιοπρεπείς συμπολίτες τους (και πλείστα τούτους περι έμοῦ λογοποιούντας και ψευδομένους). Στόχος τους ήταν να τους μειώσουν ηθικά, γιατί η ανωτερότητα του ανθρώπου προκαλεί το φθόνο των συμπολιτών του. Ο Ισοκράτης στο λόγο του "Αρεοπαγитικός" κακίζει τη νεολαία της εποχής του για τις κακές αυτές συνήθειες.

B4. Βλ. σχολικό εγχειρίδιο σελ. 13 (Σ' αυτή την οξυδερκή κριτική ... «φιλοσοφίαν»).

B5. ασυνείδητος: οίδα

επιδότηση: διδόναι, έξέδωκα, έπιδους

παράνομος : ένειμάμην

συνέντευξη : τυγχάνουσι

σχίσμα : έχειν, είχον

**ΤΙΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΕΠΙΜΕΛΗΘΗΚΑΝ ΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ:
ΚΑΡΑΒΑΣΙΛΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΚΟΒΑΛΑ ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ**